

28η Οκτωβρίου 1940

Ήταν 15 Αυγούστου του 1940.

Ο λαός της Ελλάδας προσκυνούσε ταπεινά την Δέσποινα του Αρχιπελάγους στην Τήνο όταν το ιταλικό υποβρύχιο χτύπησε ύπουλα και βύθισε το αντιτορπιλικό «Έλλη» με τους φτωχούς προσκυνητές, τις γυναίκες, τους γερόντους και τ' άρρωστα παιδιά.

Κι ήταν πικρό χάραμα της 28ης Οκτωβρίου του 1940 όταν οι σειρήνες με το τρομακτικό ουρλιαχτό τους ανακοίνωναν στο Πανελλήνιο ότι η φασιστική Ιταλία με έγγραφο τελεσιγραφικό ζητούσε από τον πρωθυπουργό της Ελλάδας να της παραχωρήσει τμήματα του εδάφους της.

Και η απάντηση της Ελληνικής κυβέρνησης ήταν το λακωνικό μα περίτρανο «ΟΧΙ». Ένα «ΟΧΙ» που το στήριξε ο Ελληνικός λαός με πρωτοφανή προθυμία και αυταπάρνηση, απλά και αυτονόητα σαν φυσιολογική εκδήλωση της Ελληνικής ψυχής όπως αυτή διαπλάστηκε ανάμεσα στους αιώνες. Γιατί τα μεγάλα κεφάλαια της Ελληνικής ιστορίας αρχίζουν και τελειώνουν με ένα μεγάλο «ΟΧΙ».

Ο πόλεμος είναι πια πραγματικότητα.

Τα παιδιά της πατρίδας μας, συνεπή με την ιστορία του έθνους, ανάμεσα σε χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες, με το χαμόγελο στα χείλη, τραγουδώντας, ρίχνονται στο πανηγύρι του πολέμου με ασυγκράτητο ενθουσιασμό. Ούτε ο βαρύς χειμώνας, ούτε η δύναμη του ισχυρού αντιπάλου, ούτε κι αυτός ο θάνατος ακόμα ανακόπτουν την ορμή τους

Η νίκη αρχίζει να φτερουγίζει πάνω από τα ελληνικά όπλα από τις πρώτες ακόμα στιγμές που έληγε το ιταλικό τελεσίγραφο. Από εκείνο το πρωινό της 28ης Οκτωβρίου του 1940, αρχίζει η απογείωση της ελληνικής ψυχής για να μεταρσιωθεί σε άφταστα ύψη δόξας και ηρωισμού. Δεν έμεινε γωνιά της γης με Έλληνες που το «ΟΧΙ» να μην δονήσει την Ελληνική καρδιά και να εμψύσει θερμή την πνοή της αντίστασης.

Οι αναγγελίες των νικών διαδέχονται η μια την άλλη. Τα δάση της Πίνδου γεμίζουν από Ιταλούς νεκρούς. Την 21η Νοεμβρίου καταλαμβάνεται η Κορυτσά ενώ ακολουθούν οι καταλήψεις της Μοσχόπολης, του Πόγραδετς, της

Πρεμετής, των Αγίων Σαράντα, του Δελβίνου και του Αργυροκάστρου για να ολοκληρωθούν με την κατάληψη της ηρωικής Χειμάρας και της Κλεισούρας.

Οι καμπάνες χτυπούν χαρμόсуνα ανεβάζοντας κατακόρυφα το ηθικό του λαού και του ανδρειωμένου στρατού μας.

Η υποδουλωμένη μέχρι τότε Ευρώπη παρακολουθεί με κομμένη την ανάσα την μικρή Ελλάδα που τολμά να αντιταχθεί με το μικρό της ανάστημα και την μεγάλη καρδιά, αλλά και με την αυτοπεποίθηση την οποία γεννά η ιδέα της τιμής και της Ελευθερίας στη πολεμόχαρη βία του Ιταλικού φασισμού. Οι νίκες των Ελλήνων ηλεκτρίζουν πια κάθε αγνή συνείδηση της ανθρωπότητας, ενώ εκπέμπουν μια λάμψη απείρου ηθικής εκτάσεως σ' όλη την οικουμένη.

Σύσσωμος ο παγκόσμιος τύπος ασχολείται με τα Ελληνικά κατορθώματα και παρομοιάζει τους αγώνες της Ελλάδας κατά του Μουσολίνι με τον αγώνα του Λεωνίδα των Θερμοπυλών κατά του Ξέρξη.

Η γενναιοψυχία των Ελλήνων φωτίζει σαν ήλιος φωτεινός ένα σκοτεινό κόσμο. Στα χιονοσκέπαστα βουνά της Πίνδου μέσα σ' ένα βαρύ και αδυσώπητο χειμώνα, οι λόγχες των ευζώνων ορμούν ακάθεκτα, απτότητα εμπρός στο βωμό της θυσίας με εύψυχο θάρρος και απόλυτη πίστη στα μεγάλα ιδανικά κατατροπώνοντας τον εχθρό.

Αλλά τα ανδραγαθήματα των Ελλήνων ηρώων δεν περιορίζονται μόνο στη στεριά Τα υποβρύχια Αδρίας, Παπανικολής, Λάμπρος Κατσώνης, Πρωτέας, Τρίτωνας και ο εμπορικός στόλος εκδικούνται περίλαμπρα τον εγκληματικό τορπιλισμό της «Έλλης». Στο έργο τους αυτό βοηθά και η γενναία αεροπορία μας με τις επιτυχείς αναγνωρίσεις και τους βομβαρδισμούς.

Σπουδαία και η συμβολή του άμαχου πληθυσμού και ιδίως ο άξιος κάθε έξαρσης υπέροχος ηρωισμός των γυναικών της Πίνδου, οι οποίες αφηφώντας κάθε κίνδυνο και κόπο μεταφέρουν πολεμοφόδια, τροφές και νερό σε μέρη δύσβατα συντελώντας έτσι με την αυτοθυσία τους στην επιτυχή δράση του Εθνικού στρατού. Έτσι, η φασιστική επίθεση των Ιταλών αποτυγχάνει παταγωδώς με τέτοιο περίλαμπρο τρόπο και ο ιταλικός στρατός συντρίβεται οριστικά.

Ο ρόλος όμως των ελληνικών όπλων δεν τελειώνει εδώ στα βουνά της Αλβανίας. Ένα δεύτερο «ΟΧΙ» ακολουθεί αυτό της 28ης Οκτωβρίου ενάντια αυτή τη φορά στο Γερμανό δικτάτορα Χίτλερ που κλήθηκε να βοηθήσει τους Ιταλούς συμμάχους του. Πάνω στα οχυρά της Μακεδονίας και της Θράκης, στο Ρούπελ, στο Περιθώρι, στο Λίσσε, στον Εχίνο γράφονται νέες σελίδες άφταστης δόξας.

Επτά μήνες η αιματοβαμμένη Ελλάδα πάλεψε ολομόναχη σαν λιοντάρι στο μέσο ενός κολοσσιαίου και τρομερού Κυκλώνα. Όσπου η αντοχή της εξαντλήθηκε με αποκορύφωμα τη βεβήλωση της αιώνιας Ακρόπολης των Αθηνών όταν υψώθηκε στην κατοικία των αρχαίων Ολύμπιων Θεών η σημαία του άδικου νικητή με τον αγκυλωτό σταυρό.

Ήταν 6 Απριλίου του 1941 όταν οι Γερμανοί κατέλαβαν την Αθήνα. Μια κατοχή που κράτησε 3 ολόκληρα μαρτυρικά χρόνια. Εκατόμβες αθών ψυχών χάνουν τη ζωή τους από βασανιστήρια, πείνα, κακουχίες στα Καλάβρυτα, το Δίστομο, στο Κάνδανο της Κρήτης και αλλού. Χωριά καίγονται. Αρχαία μνημεία βεβηλώνονται, πλουτοπαραγωγικές πηγές καταστρέφονται.

Αλλά η αδάμαστη ψυχή των Ελλήνων πάντοτε επιβλητική και περήφανη δεν κάμπτεται. Παρά τις τρομερές πιέσεις, βάσανα και εκτελέσεις το Ελληνικό πνεύμα αντιστέκεται στη φρικτή δουλεία. Παραμένει ατάραχο και αδέσμευτο ενώ ο έρωτας για την ελευθερία γιγαντώνεται και η Εθνική ενότητα αντλεί καρτερία για αμείλικτο κατά των αξονικών δυνάμεων αγώνα ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ.

Ακολουθεί η μάχη της Κρήτης. Οι λεοντόκαρδοι Κρήτες με την απaráμιλλη αγωνιστικότητα τους αντιστάθηκαν γενναία στην Γερμανική βαρβαρότητα, κατορθώνοντας έτσι να καθυστερήσουν τις πολεμικές επιχειρήσεις του Γερμανικού αρχηγείου.

Τέλος στις 12 Οκτωβρίου του 1944 η Γερμανική κατοχή τελειώνει. Η Αθήνα απελευθερώνεται. Η γαλανόλευκη κυματίζει ξανά στον Ιερό βράχο της Ακρόπολης. Το τέλος της τραγωδίας του πολέμου βρήκε τους Έλληνες πληγωμένους αλλά όρθιους. Ο Ελληνικός λαός πάντα πρωτοπόρος έλαμψε στην ιστορία των αιώνων με το θάρρος του και τη ζωτικότητα του.

Απέδειξε για μια ακόμα φορά σ' όλη την οικουμένη ότι όταν ένα έθνος μπορέσει να κινηθεί ολόψυχα για τη δικαίωση της ανθρωπίνης λαχτάρας για την ελευθερία τότε πραγματοποιεί τον ενδοξότερο θρίαμβο της Αρετής και θεμελιώνει το λαμπρότερο εγκόσμιο μεγαλείο.

Εκεί τοποθετείται η ιστορική αξία της 28ης Οκτωβρίου του 1940 Όσοι κατέχουν το βαθύτερο νόημα της ιστορίας γνωρίζουν ότι το Ελληνικό «ΟΧΙ» του '40 δεν ήταν συμπτωματική εκδήλωση περιστάσεων, αλλά συνειδητή έκφραση πεποιθήσεων ριζωμένων από μακρούς αιώνες στα σπλάχνα της Φυλής μας.

Πολιτογραφημένη είναι από τρεις χιλιετίες η Ελευθερία στη μικρή μας χώρα Αυτή τη βραχώδη, κυματοδαρμένη Ευρωπαϊκή γωνιά της Μεσογείου διάλεξε η Μοίρα για θέατρο των μεγαλύτερων αγώνων του πολιτισμού.

Εδώ υψώθηκαν δια μέσου των αιώνων τα λαμπρότερα τρόπαια του πνεύματος, του θριάμβου της δημοκρατίας. Τα ωραιότερα σύμβολα που γαλβανίζουν τις πολιτισμένες ψυχές όλου του κόσμου, φέρνουν τα ονόματα του Μαραθώνα, των Θερμοπυλών, της Σαλαμίνας, φέρνουν το όνομα του Μεσολογγίου.

Στα βουνά της Αλβανίας το όνομα της ΠΙΝΔΟΥ υψώθηκε ιερό σύμβολο των ελεύθερων λαών και των ελεύθερων ανθρώπων σε στιγμές αγωνίας και απόγνωσης. Η πολεμόχαρη βία του Άξονα έγραψε πάνω στο στήθος της υποδουλωμένης Ευρώπης το περίκαυστο «ΝΑΙ» της υποταγής. Και μόνο η φτωχή μας χώρα τόλμησε να υψώσει το γυμνό της χέρι και να χαράξει στον ουρανό με την φλόγα της πίστης και με το αίμα της θυσίας το αθάνατο «ΟΧΙ» της Ελευθερίας,

Ένα «ΟΧΙ» που δεν το κράτησε για τον εαυτό της η Ελληνική ψυχή. Σύμφωνα με την προαιώνια υψηλή της παράδοση το χάρισε αιματόβρεχτο και δαφνοστόλιστο σ' όλους τους Ελεύθερους λαούς της Γης.

Δεν αναφέρεται στην ιστορία των Εθνών πιο λακωνικό, πιο εύγλωττο αλλά και πιο πειστικό παγκόσμιο κήρυγμα. Δύο μόνο συλλαβές το αποτελούσαν: «ΟΧΙ». Κι όμως οι δυο αυτές συλλαβές είχαν την δύναμη να διασπάσουν τον ψυχικό πυρήνα της Ανθρωπότητας. Ανατίναξαν μ' αυτές στον αέρα τον σιδηροπαγή μηχανισμό της υλικής βίας, και ανύψωσαν στα ζοφερά μεσούρανα του πλανήτη μας την ηλιοστάλακτη σημαία της ηθικής πίστης. Ο Ελληνικός σπινθήρας αναφλόγισε ξανά, στα βασανισμένα στήθη εκατομμυρίων ανθρώπων, την μισοσβυσμένη θρυαλλίδα της Ελπίδας.

Την 28η Οκτωβρίου του 1940 η Ελλάδα βροντοφώνησε:

«ΟΧΙ»! Δεν θα ποδοπατηθούν οι ιερές αρχές της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης, της Αξιοπρέπειας.

«ΟΧΙ»! Δεν θα στερηθεί κανείς λαός το αναφαίρετο δικαίωμα που καλείται "αυτοδιάθεση".

«ΟΧΙ»! Δεν θα γίνουν οι πολιτισμένοι λαοί σιωπηροί συνένοχοι βαρύτατης προσβολής των Ιερών Συμβόλων του Χριστιανισμού και μαζί της Εθνικής τιμής των πρωτοπόρων της συμμαχικής νίκης.

«ΟΧΙ»! Την ηθική ανατροφή που έδωσε σ' όλους τους λαούς του κόσμου το αίμα της μεγάλης θυσίας, δεν θα την ανατρέψουν οι στενόκαρδοι υπολογισμοί χαμηλών παρασκηνιακών συμφερόντων.

Με το ίδιο **«ΟΧΙ»** θ' απαντήσουμε και εμείς οι νεοέλληνες σε κάθε ατιμωτική ξενοκίνητη πρόκληση εμποτισμένοι με το ιστορικό νόημα της 28ης Οκτωβρίου.
«ΟΧΙ»!



Δεν ήταν ψέμα όσα πιστέψανε οι ήρωες του 1940.

Η Δημοκρατία, η Ελευθερία, η Δικαιοσύνη, η Αξιοπρέπεια είναι ιδεώδη αθάνατα, είναι δυνάμεις ακατάλυτες. Θριάμβευσαν ανά τους αιώνες και θα εξακολουθούν να θριαμβεύουν όσο υπάρχουν αθάνατες Ελληνικές ψυχές ανένδοτες να καταπνίξουν το θάρρος τους, να στραγγαλίσουν την Ανδρεία τους, ν' απαρηθούν την Ελευθερία τους.

Ας είναι ευλογημένες οι στιγμές εκείνης της ημέρας και η ανάμνηση τους ας αποτελέσει για το Έθνος το αιώνιο έμβλημα αδιάσπαστης ενότητας και σύμπνοιας και αιώνια πηγή των υψηλότερων και ευγενέστερων υπέρ της ανθρωπότητας εμπνεύσεων.